

استراری پژوهشی

محمد حسین لطیفی

عضو هیات علمی دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی دانشگاه تهران

باشد باید رعایت گردد، بحث و بررسی و طبقه بندی جامع الاطراف در ریز کردن موارد، در این مقوله باید به عمل آید. این بخش در حقیقت با مقایسه مکاتب شناختی مدیریت به دنبال کشف و ایجاد یک پایهی مشترک در آنهاست. و می توان در حقیقت آنرا و فرایندهای آنرا به عنوان یک مقایسه‌ی شناخت شناسانه‌ی مدیریت - Epistemological Comparative Management

اسم برد، البته نگرش نظام گرا در مدیریت و در همی ابعاد آن مورد نظر است.

۱-۲- تبیین عناصر ثبات و متغیر اصول جهانشمول و کلی مدیریت که باید مورد بررسی قرار گیرد، به ترتیب شامل جوهرهای ثابت ارزشی مبتنی بر وحی و گفتار معصوم (ع) و ارزش های صوری و فرهنگی در حیطه‌ی روابط اجتماعی می شود.

۱-۳- جداسازی ابزارها، روش های اجرایی، وجوه تجربی و قابل تکرار علم مدیریت از پایه های شناختی و فلسفی که مشحون از ارزش های اعتباری و اخلاقی هم می باشند. به دیگر سخن ابزارها و وجوهی که بدون تأثیر پذیری از نظام ارزشی قابل اجرا می باشند کدامند و آیا در عالم مدیریت می توان چنین وجوهی را داشت یا نه.

۱-۴- تأثیر و تأثراتی که علم مدیریت و اصول آن از مسائل اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی

خط مشی های کلی تحقیقاتی دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی دانشگاه تهران که در زیر آمده است به وسیله اساتید محترم و مشاوره های پژوهشی و با همکاری دانشجویان عزیز و سایر محققین و متخصصین که بنا به صلاح دید شورای پژوهشی دانشکده، رای زنی آنها بکار گرفته خواهد شد به اجراء درمی آید. و جزء ویژگی های لاینفک فرآیندهای آموزشی دانشکده تلقی می شود. و اساتید محترم موظفند هر یک به فراخور گرایش و خواست های ذهنی و تخصص های عملی گوشه ای از استراتژی پژوهشی دانشکده را به عهده گرفته و پیشرفت های تحقیقاتی خود را به طور مداوم عرضه فرمایند. در حقیقت خط مشی های عمده و کلی تحقیقاتی رامی توان میدان فرضیه خیز تحقیقات در مدیریت تلقی کرد.

مبحث شماره ۱

فلسفه و اصول بنیادی و تئوری های مکاتب مختلف مدیریت و دانش شناختی آن که در غرب تولید شده، مورد نقد فلسفی، منطقی و شناختی قرار گیرد.

۱-۱- تبیین و جداسازی اصول جهانشمول و کلی مدیریت "Universality" که در عین حال مفهوم فلسفی و منطقی و عقلانی هم داشته و در حد معرفت بشر به وسیله هر گروهی که بخواهد تمدن سازی و زیست انسانی داشته

تبيين دیدگاه های اسلامی در این مورد و تلفیق دیدگاه های اسلامی و دیدگاه های تعقلی فطری ایجاد شده در سایر جوامع و جذب و دفع نقطه نظرات با عنایت به دیدگاه های اسلامی ، بهینه کردن و بهنگام در آوردن نظریات مدیریتی در زمینه تحلیل رفتاری که در حقیقت همان مباحث شناخت شناسانه و کاربردی انگیزش و هدایت می باشد .

Epistemological and Applied Definition of Directing.

ایجاد یک نظام جامع الاطراف انگیزش با توجه به ویژگی های اعتقادی - فرهنگی از اهمیت بسزائی برخوردار است .

۱-۸- بررسی اهمیت و مفهوم تلفیقی - شناختی کارمند یابی و فرآیندهای مربوط به آن تجزیه و تحلیل نیازهای حال و آینده مدیریت به کارمندان می توانند تحولات آینده را در خود بپذیرند . بررسی مباحث شناخت شناسانه در زمینه های استخدام ، گزینش ، ارزیابی و ترفیع که همان مباحث شناخت شناسانه و کاربردی کارمندیابی و استخدام می باشد .

Epistemological and Applied Definition of Staffing.

فلسفه شناخت شناسانه و بنیادی و نظام جامع الاطراف ارزیابی مدیران و ارزیابی کمی و کیفی توسعه سازمانی و ارتباط آن با مناسبات استراتژیک جامعه از اهم مطالبی است که باید در این بخش تهیه و تدوین گردد .

۱-۹- بررسی اهمیت و مفهوم فلسفی - شناختی کنترل و نظارت جهت ایجاد فرهنگ رفتاری لازم برای کنترل و نظارت در جامعه و در اذهان اجتماعی افراد در کل و اذهان مدیران و برنامه ریزان مملکت بطور خاص ، و تدوین روشها و ابزارهای لازم . در حقیقت همان مباحث تبیین شناخت شناسانه و کاربردی کنترل و نظارت .

Epistemological and Applied Definition of Controlling.

موارد شناخت شناسانه نظام جامع الاطراف کنترل و نظارت و فرآیندهای آن و نظارت و کنترل کل مجموعه کار و مدیریت

می پذیرد . یاهدایت های جهت داری که مدیریت در هر یک از این بخشها وزیر بخشهای موضوعات مربوط می تواند ارائه دهد ، باید در این زمینه تنظیم گردیده و به عنوان موضوعات تحقیقاتی در هر یک از دروس مربوط مطرح گردد . بدیهی است که باید کلیه دست آوردها و یافته های تحقیقاتی در این زمینه در مجموعی مکتوب و منتشر شود تا در معرض نقد و بررسی مجدد و مکرر قرار گیرد .

۵-۱- بررسی اهمیت و مفهوم فلسفی برنامه ریزی جهت ایجاد فرهنگ رفتاری لازم برای برنامه ریزی در جامعه ، و آماده سازی اذهان اجتماعی افراد در کل و اذهان مدیران و برنامه ریزان مملکت ، و تدوین روشها و ابزارهای برنامه ریزی ، در حقیقت این مبحث تحت عنوان ویژگیهای شناخت شناسانه و کاربردی برنامه ریزی " Epistemological and Applied Definition of Planning " می تواند تلقی شود . تشخیص و بررسی ویژگیهای مشترک و مفترق برنامه ریزی در نظامهای گوناگون (فیزیکی ، بیولوژیکی ، انسانی / اجتماعی) جهت بهینه سازی ، بهنگام در آوردن و جامع الاطراف کردن برنامه ریزی در نظام حکومت اسلامی و بخصوص تنظیم جدید و آمایش بهنگام و بهینه سازی سیستم بوروکراتیک کشور .

۶-۱- بررسی اهمیت و مفهوم فلسفی سازماندهی جهت ایجاد فرهنگ رفتاری لازم برای سازماندهی در جامعه ، و آماده سازی اذهان اجتماعی افراد در کل و اذهان مدیران و دست اندرکاران مملکت بطور خاص و تدوین روشها و ابزارهای لازم سازماندهی . در حقیقت همان مبحث شناخت شناسانه و کاربردی منتهی در زمینه سازماندهی Epistemological and Applied Definition of Organizing

بررسی فلسفه بنیادی تمرکز و عدم تمرکز در ساختارهای بوروکراتیک مختلف که در نظام های فیزیکی ، بیولوژیکی و انسانی / اجتماعی ، شدت ها و ضعف های مختلف بخسود می گیرد .

۷-۱- بررسی اهمیت و مفهوم فلسفی / اعتقادی ، انگیزش و هدایت به عنوان یکی از مهمترین اصول مدیریت و بی ریزی پایه های ارتباطی آن باروان شناسی و انسان شناسی

مؤثری که یکی از شاخصه های آن همان کنترل و نظارت است از مباحث عمده ایست که در این بخش مورد بررسی باید قرار گیرد.

مبحث شماره ۲

مدیریت اسلامی به عنوان یک نظام ارزشی که باید به وسیله آرایش خاص یک سلسله از واقعیت های عملی و اجرایی، تحقق یابد.

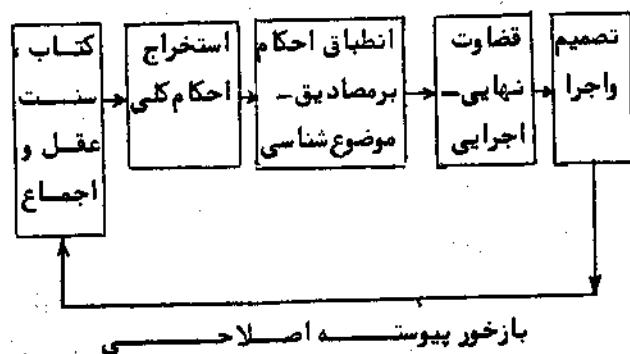
۱-۲- تجزیه و تحلیل این موضوع که آیا اسلام صرفاً در مورد وجوه کلان و هدایت گرانه و توجه و تذکر بیشتر نسبت به ارزش خاص منطبق بر روحی نظر دارد یا در مورد وجوه خرد و کاربردی مسأله‌ی مدیریت نیز نظر و صحبت دارد.

۲-۲- اگر مدیریت اسلامی در خصوص وجوه کاربردی و خرد مدیریت نیز نظر و صحبت دارد آیا این وجوه منطبق بر عقل محض است یا منطبق بر عقل اسلامی. اگر منطبق بر عقل و تفکر محض باشد قابل انتقال است و بار ارزشی و محدودیت‌های فرهنگی - اعتقادی ندارد. و اگر غیر از این باشد وجوه و محدودیت های ارزشی داشته و باید در یک نظام خاص و واحد، مفهوم و کاربرد و کارایی داشته باشد.

۳-۲- طبیعتاً "مدیریت در هر لایه و رده‌های از سازمان و تشکیلات انسانی - اجتماعی که صورت پذیرد با یک سلسله از بایدها و نبایدها و احکام (نظری و عملی) سروکار دارد. در استخراج اصول و احکام مذهبی اسلام از چهار مجموعه: سنت، کتاب، عقل و اجماع استفاده می‌شود. در بررسی وجوه مدیریت اسلامی از چند مجموعه باید استفاده کرد؟ و آنها کدامند؟ آیا در تعیین وجوه احکام مدیریتی نیز که ساختارهای بوروکراتیک سیستم انسانی - اجتماعی را می‌خواهد اداره کند باید از سنت، کتاب، عقل و اجماع استفاده کند و لاغیر، یعنی اگر از عقل صرف استفاده کرد اعتبار ارزشی - اسلامی ندارد یا غیر از این است.

۴-۲- اگر اینگونه استدلال کنیم که شاخص اصلی مدیریت اسلامی انسان مسلمان تمام است و بزرگترین مدیر و مدبر اسلامی را خود حضرت رسول اکرم (ص) تلقی نمائیم و این مدیریت رابه ائمه و در غیبت امام معصوم به فقیه عادل

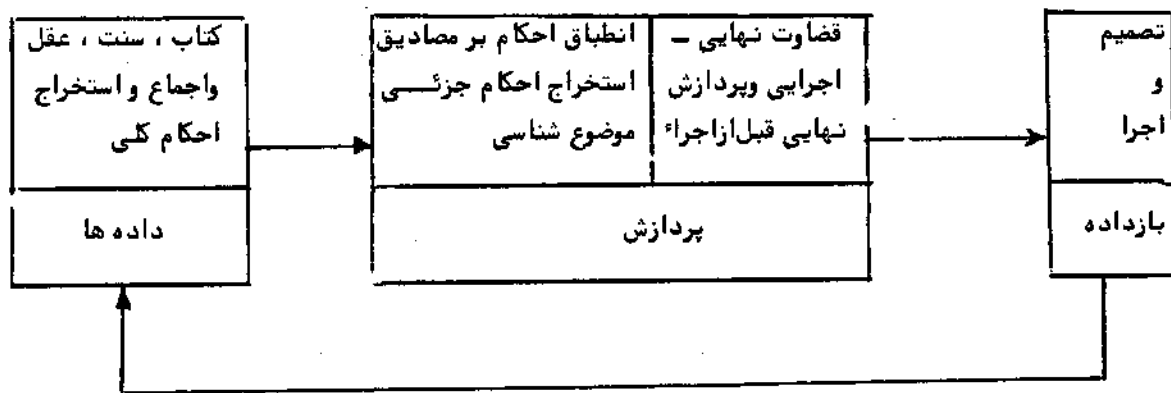
جامع شرایط تسری دهیم، در آن صورت در زندگی حال مجتمع مسلمین فقیه عادل و حضرت امام شاخص عمده‌ی مدیریت اسلامی هستند و صحبت و عمل ایشان سنت رفتاری فقهی و اسلامی تلقی می‌شود و قهراً "باید در ویژگی های رفتاری ما به عنوان الگو اتخاذ شود و بکار گرفته شود. البته ناگفته نماند که مدیریت در این سطح بسیار کلان و استراتژیک همراه با تعیین های کلی خواهد بود. و اگر بخواهیم ترسیم شماتیک از فرآیندهای استخراج احکام و بکارگیری آنها بعمل آوریم، باید ذکر شود که فرایندهای درگیر این موضوع عبارتند از:

با توجه به موضوع فوق، می‌خواهیم بدانیم که آیا امام مسلمین و ولی فقیه در امور جزئی مدیریت و جریانات فرایند تصمیم و اجراء هم نظر فقهی و اجتهادی می‌دهد یا عمل و اجراء و فرآیندهای تصمیم را در ساختارهای مختلف به عهده‌ی عقول متعارف و تصمیم گیری عقول متعارف می‌گذارد یا در امور جزئی که اصطلاحاً "می‌توان در مدیریت آنرا جریانات و پردازش های متدولوزیک نامید نیز نظر و هدایت گری ریز دارد.

به عنوان پیشنهاد باید مطرح شود که اگر موارد فوق را به طور دیگری ترسیم کنیم یعنی مجموعه‌ی کتاب و سنت و عقل و اجماع و استخراج احکام کلی را داده سیستم قرار دهیم و انطباق احکام بر مصدق و قضاوت نهایی اجرایی را پردازش سیستم و تصمیم و نحوه اجرای آن را باز داده همان سیستم در نظر بگیریم.

نمودار فوق به شکل زیر در می‌آید.

بازخور پیوسته اصلاحی

مدیریت مطالعات چندین رشته‌ای و باصطلاح مطالعات MULTI-DISCIPLINARY داشته باشد. مفهوم ذهنی وحدت حوزه و دانشگاه در شکل موجود اگر بخواهیم آنرا ترسیم نمائیم یکی از موضوعاتش همین در طول مدیریت فقهاتی قرار گرفتن مفاهیم و مضامین مدیریت میانی است. مفهوم دیگر وحدت حوزه و دانشگاه این است که اگر از جانب منادیان و متحدیان امور حوزه ندائی اسلام خواهی و مبارزه اسلام باظلم سر داده شود دانشگاه و عناصر آن از چنان خودآگاهی سیاسی - اعتقادی برخوردار باشند که شرکت در فرآیندهای سیاسی خواسته شده از جانب منادیان حوزه جزء لاینفک رفتار حضوری دانشگاه و دانشگاهیان و منادیان آن باشد.

۵-۲- از فرمایشاتی که حضرت امام مدظله در خصوص انتخابات و مسائل مربوط به انتخابات و همچنین سنت رفتاری امام در رابطه با موضوع انتخابات از نظر مدیریتی استنباطی بعمل می‌آید که باید مورد بررسی و تحقیق قرار گیرد. مثلاً

۱- حضرت امام حزب جمهوری اسلامی را بنا به خواست موسسین و خواست خود امام اجازه انحلال دادند. ۲- دستور فرمودند که از وجوهات شرعیه در امر مبارزه انتخاباتی استفاده نشود.

۳- فرمودند که ائمه جمعه و جماعات حق تبلیغ و حمایت تشکیلاتی برای فرد خاصی از کاندیداها ندارند.

۴- استفاده از اموال دولتی در مبارزه انتخاباتی را ممنوع نمودند.

در تدوین موضوعات مدیریتی جامعه چه در شکل خرد و چه در شکل کلان، با دو نوع عقل مواجه می‌شویم، یک عقل متقی و دیگری عقلی که در یک نسبت مقایسه‌ای از درجه تقوای کمتری برخوردار است و اگر مبنای شناخت از نظر اسلام را حس و عقل و تقوی قرار بدهیم، در آن صورت با عقل‌هایی در جامعه‌ی مجتمع مسلمین روبرو می‌شویم که از نهایت تکامل حس و عقل و تقوی برخوردارند. به دیگر سخن این سه عامل شناخت، کاملاً در تعامل و توازن با یکدیگر قرار دارند. از طرف دیگر با عقلی مواجه می‌شویم که این سه عامل و به ویژه تقوی از درجه‌ی غلظت کمتری برخوردار است. این ویژگی در مجموعه مدیریت نیز مطرح است.

می‌خواهیم اینگونه استدلال کنیم که مدیریت کلی جامعه اسلامی با فقیه عادل است و در مواقع اضطراری با دخالت ولی فقیه احکام کلی در شرع بعنوان داده‌های اولیه وارد جامعه می‌شود. مدیریت میانی که بیشتر در محدوده عقل متعارف تجزیه و تحلیل و ترکیب و تصمیم‌گیری بعمل می‌آورد قهراً "میدان عمل خاصی در قسمت پردازش که در مدل قبلی مطرح شده و همچنین تصمیم و اجراء" می‌تواند و باید داشته باشد. و باید متذکر شد که مدیریت میانی جامعه در راستا و در طول مدیریت کلان و فقهاتی قرار می‌گیرد و قهراً "مغز اطلاعاتی و تحلیل‌گر و هسته مرکزی این مدیریت میانی دانشکده‌های مدیریت دانشگاهها می‌باشند که باید مطالعات خود را در ابعاد حسی، عقلی و تقوایی (اسلامی و عمل‌بدان) گسترده تر نموده و باصطلاح علاوه بر تخصص جزئی در میدان

۵- هیچ حزب و گروهی نمی‌تواند از شهری برای نقاط دیگر کاندیدای انتخاباتی بفرستد و یا تعیین نماید .

مفهوم مدیریتی این فرمایشات چیست؟ آیامی‌توانیم بگوئیم که حضرت امام می‌خواستند یک عدم تمرکزشکلی - تجربی - سیاسی پیش‌داورانه در انتخابات مجلس شورای اسلامی وجود داشته باشد و اگر هم کاندیداهای خواهند بر اساس توان فکری و وجودی خود و شهرت و حسن رفتار عمومی که داشتند انتخاب شوند نباید هیچ تشکیلات پیش‌ساخته‌ای بطور متمرکز (در سراسر مملکت) از آنها حمایت کند . یعنی یک انتخاباتی که بخواهد بر روان طبیعی و اعتقادی رای دهندگان استوار باشد نباید از تبلیغات تشکیلاتی استفاده کند . اگرچه غربیها ادعا می‌کنند که دموکراسی (خواست مردم) حکومت می‌کند لیکن با آن سنترالیسم تشکیلاتی مهبیبی که مجهز به وسایل تبلیغی بسیار پیچیده، اغوا کننده و گسترده می‌باشد هیچ ذره‌ای از جوهر دموکراسی را در خود نمی‌تواند حفظ کند . اگر بخواهیم انتخابات نسبتاً "اسلامی" داشته باشیم باید معیارهای اسلامی، اعتقادی، علمی و تخصصی نمایندگان به وسیله افراد بی‌طرف تشکیلاتی ولی با جهت اسلامی، مجرد از نماینده، شخصیت، سوءول و یا کاندیدای خاصی مطرح شود و مردم با انطباق طبیعی معیارها بر مصادیق، به شخص خاصی رای دهند و این دقیقاً "مناظر با سنترالیسم تشکیلاتی - حزبی (پنهان و آشکار آن) در انتخابات می‌باشد .

از طرفی حضرت امام در خصوص مسائل ارزشی و کیفی جامعه به تمرکز، وحدت و هماهنگی معتقدند . ولایت مطلقه فقیه که از اهم نظام ارزشی منطبق بروح الهی است، و مباحثه در اطراف آن را به تشکیلات متمرکز ائمه جمعه محترم سراسر کشور مربوط کرده و از آنها خواستند که در یک تمرکز تشکیلاتی در خصوص این موضوع بحث و بررسی و تجزیه و تحلیل نمایند . حال آیا این سنت رفتاری امام نمی‌تواند به عنوان اساسی برای طراحی نظام‌های مختلف در ساختار سیستم‌های فیزیکی، بیولوژیکی و انسانی - اجتماعی قرار گیرد . تحقیق و پژوهش بر اساس این روش قیاسی که سنت رفتاری امام را به عنوان اصل انطباقی تجزیه و تحلیل نموده و بر مصادق‌ها منطبق نماید، باید شروع شود و در مجموعه‌ی

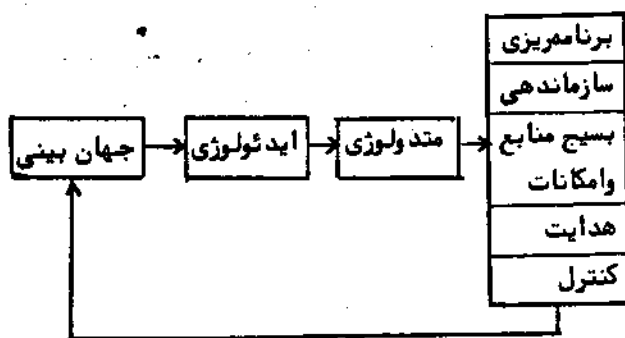
پژوهش‌های دانشکده مدیریت تسری پیدا کند .

مبحث شماره ۳

طرح تبیین منظم اصول مدیریت بر مبنای اصول اسلامی به عنوان یک مکتب اعتقادی ،

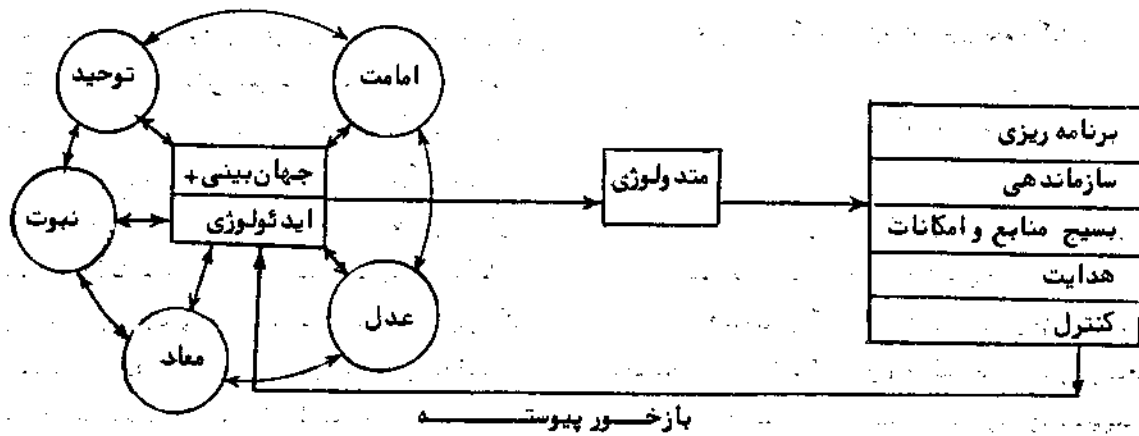
۳-۱- هر مکتب اعتقادی متشکل از دو اصل اساسی (جهان بینی و ایدئولوژی) و یک اصل جعلی و متغییر (متدولوژی) است . بی تردید هر متدولوژی مدیریتی که به کار گیریم یک ارتباط آشکار و پنهان با جهان بینی و ایدئولوژی (مکتب اعتقادی) خاصی باید داشته باشد ، حال اگر به اصول مدیریت تحت مضامین اعتقادی اسلام نظر افکنیم ، وجوه مدیریت در ابعاد متدولوژیک چه کیفیاتی را پیسدا می‌کنند .

۳-۲- اصول اسلام یعنی توحید ، نبوت ، معاد ، عدل و امامت در یک هماهنگی منظم و تعامل جهت دار توحیدی با هم عمل می‌کنند ، بنابراین از یک طرف این اصول را با مدل کلی جهان بینی ، ایده‌ئولوژی و متدولوژی باید انطباق دهیم و از طرف دیگر مشخص کنیم تا چه حد اصول مدیریتی (برنامه ریزی ، سازماندهی ، بسیج منابع و امکات ، هدایت و کنترل) تعین پذیری بیشتر یا کمتری از یک اصل اسلامی نسبت به اصل دیگر دارند . ترسیم شماتیک آنچه که گفته شد در زیر آمده است .

بازخور پیوسته

نمودار فوق با توجه به اصول اسلام می‌تواند به شکل زیر درآید .

بازخور پبوست

مبحث شماره ۴

۲-۵- شرکت فعال اساتید و ترغیب و تشویق دانشجویان به شرکت و همکاری در فعالیتهای همه جانبه دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی در جهت اصلاح معضلات مدیریتی در کلیه بخش های فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی سازمان های دولتی و نهادها و نظردهی در این امور.

۳-۵- طراحی و تنظیم برنامه هایی که بتواند فرهنگ مدیریت و لزوم و اهمیت آنرا، برای عموم و ذهنیت عامه جابیانندارد و قابل ارائه در وسائل ارتباط جمعی از قبیل رادیو، تلویزیون و مطبوعات باشد.

۴-۵- نقد اساسی و استراتژیک از عمل کرد سیستم آموزشی کشور (اعم از دانشگاه ها، آموزش متوسطه) و پیش از آن و بررسی کیفیت آن و در نظر گرفتن تحقق خارجی هدف های برنامه ریزی آموزشی و تنظیم برنامه ریزی استراتژیک در سیستم آموزشی کشور جهت تربیت نیروی انسانی متناسب با خواسته های بخش های مختلف کشور.

۵-۵- ارتباط هماهنگ با سازمان برنامه و بودجه و کمیسیون های مختلف مجلس شورای اسلامی و دعوت از مدیران اجرایی و رؤسای سازمانهای مختلف جهت ارائه برنامه های مدیریتی و معضلات خود پی گیری موضوعات و استخراج موضوعات تحقیقی از آنها، دانشکده باید از انزوایی که برای سالها دچار آن بوده است بیرون آید.

۶-۵- نقد و بررسی مدیریتی امور، جریانات و فرآیندهای کاری وزارتخانه ها و تحلیل و هدایتهای استراتژیک

معادل سازی و واژه یابی در علم مدیریت

۱-۴- اگرچه مشکل معادل سازی و واژه یابی مناسب در زبان فارسی، در کلیه زمینه های علمی مطرح است، لیکن در مدیریت به علت تماس و نزدیکی بیشتری که این علم نسبت به سایر علوم (فیزیک، شیمی و طب) با افواه و افکار و ذهنیت عامه دارد، این مشکل به نحو شدیدی جلوه می کند. بنابراین اساتید فن در مقالات، ترجمه ها و تشریحاتی که از این علم بعمل می آورند باید از معادل های مآءنوس و پسندیده استفاده کنند در غیر این صورت باید در ذیل هر تحقیق، ترجمه یا مقاله علمی واژه ها شرح و بسط داده شوند. این شرح و بسط بهتر است کیفیت تشریح دائره المعارفی داشته باشد تا مانند توضیح فرهنگ لغت باشد (Encyclo-pedic Meaning). بدیهی است بعد از اینکه مقالات و تحقیقات متعددی بدین منوال صورت پذیرد، پرداختن به موضوع واژه یابی و معادل سازی (نویسی) به عنوان یک مبحث عمده مطرح می شود.

مبحث شماره ۵

بررسی مشکلات و معضلات جاری نهادها و ساختار بوروکراتیک جمهوری اسلامی از نقطه نظر مدیریت

۱-۵- تنظیم فرضیه ها و طراحی پروژه هایی که تحقیقات پیمایشی لازم داشته و به نحوی با معضلات بوروکراتیک و سازمانی جمهوری اسلامی مرتبط باشد.

جهت بهبود کیفی و تقلیل کمی هزینه های دولت که بطور معمول بیشترین حجم آنرا سازمانها و نهاد های بوروکراتیک دولتی ایجاد می نماید تنظیم طرح "لاغر سازی" بوروکراسی و ساختار بوروکراتیک دولت .

مبحث شماره ۶

طرح تبیین و تئوریزه کردن مدیریت بسیجی بعنوان

یک موضوع تحقیقی و تدریسی

۱-۶- مطالعه و بررسی مدیریتی فرآیندهای اجرائی و کارائی ارتش در نوع کلاسیک و مدرن و تکنولوژی گرا و مقایسه آن با یک ارتش غیر کلاسیک و بسیجی مقایسه سلسله مراتب ، اطلاعات و درجه تعیین های ایدئولوژیک و غیره در این دو نوع ارتش . مناسبت مدیریت و حضور و تداوم حضور ارتش غیر کلاسیک با توجه به ویژگیهای رشد جمعیت و کیفیت آموزشی ، توان ، اقتصادی و موقعیت استراتژیک سیاسی جامعه و از همه مهمتر جوهر اعتقادی و ایمانی جامعه اسلامی ایران .

۲-۶- طرح تبیین و تئوریزه کردن و تسری مدیریت جنگ تحمیلی که از طرائف مدیریتی خاصی از قبیل رزمنده بسیجی ، سرباز ، سپاه ، ارتش ، انصارالمجاهدین ، جهاد مالی ، برخوردار بوده و کفایت خوبی نیز داشته است به سایر امور آ یا این ویژگیهای مدیریتی را می توان به بخشها و سیستمهای مختلفی که در آنها مدیریت صورت می گیرد تسری داد یا نه . آیا در سایر ساختارها هم که اضطرار و اولویتی همچون جنگ ندارد می توان مدیریت و فرآیندهای مدیریتی بسیجی را اعمال کرد . موتور حرکت بسیج و حرکت های نوع بسیجی چیست و چیست . اگر ولی فقیه است ، مدیریت میانی باید در کلیه وجوه این کیفیت را گوشزد کرده و به نحوی در سیستم سازیهای مدیریتی و هرم تصمیم گیری خود آنرا بگنجانند .

۳-۶- بررسی مدیریت و عملکرد نوع بسیجی (ارتکاذ و ذهنیت نوع بسیجی) در سایر ساختارهای نظام جمهوری اسلامی (جهاد سازندگی و وزارت کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس و سایر دانشگاهها در سیستم آموزشی ، انجمن اسلامی و سایر سازمانها و گروههای غیر رسمی و اساس تحزب

در مجموعه گروه بندیهای سیاسی و تحرک بیشتر دولت در امر فعالیتهای تعاونی ، دولتی ، خصوصی در مقابل سایر اندیشه های اقتصادی که سیر مسئله را خصوصی ، تعاونی ، دولتی می بینند) .

مبحث شماره ۷

ایجاد حلقه مطالعاتی سیستم های پیشرفت و

علوم سیستم ها

۱-۷- بعلمت اینکه تصمیم گیری سازمانی و تصمیم گیری مدیریتی در سازمان و طراحی استراتژیک نظامها از پیچیدگیهای گسترده ای برخوردار شده مطالعات مقدماتی در زمینه سیستم ها و علوم سیستم بعنوان یکی از استراتژیهای تحقیقاتی و بالتبع آموزشی دانشکده خواهد بود و اساساً و منصفان امور باید گرایشهای مطالعاتی خود را در این جهت حرکت دهند .

۲-۷- گرایش عمده دروس مدیریت باید بطرف سیستم و مطالعات و تجزیه و تحلیل های سیستمیک موضوعات بوده و در هریک از دروس مدیریت بخشی نیز تحت عنوان بررسی سیستمیک آن درس مطرح شود .

۳-۷- مطالعات مقدماتی و بررسیهای دروس بر حسب گرایشهای سیستمیک می تواند پایگاه اصلی را ایجاد کند که دکتری مدیریت سیستمها را تغذیه نموده و بزودی دانشکده دارای رشته دکتری مدیریت سیستمها شود و رشته مدیریت دانشگاه تربیت مدرس نیز از این مجموعه خدمات آموزشی و پژوهشی می تواند بهره مند گردد و یا در تعامل همکاری متقابل ، استراتژی تحقیقاتی را جلو ببرد .

۴-۷- در زمینه ایجاد و برقراری رشته دکتری مدیریت سیستمها تدوین مقدماتی دروس بعمل آمده و دانشکده در آستانه بتصویب رساندن نهائی این بخش آموزشی هست تا که اقدام به گزینش دانشجوی دکتری کند .

۵-۷- تسری نظام ارزشی سیستم الهی به اجزاء و زوایا و خلاهای سیستم انسانی اجتماعی ، سیستم بیولوژیک (جهت گیریهای کلی) و سیستم فیزیکی (جهت گیری در ترکیبات ممکنه) .

می‌شود و انسان فراقیت بیشتری برای طراحی، برنامه ریزی و کنترل‌های فراسیستمی پیدامی‌کند و بدین منوال تکنولوژی و سیستم شناخته شده بوسیله انسان (مخلوق انسان) دارای برخی ویژگیهای مغزی و ذهنی که بعنوان هسته مرکزی پردازش اطلاعات و تصمیم‌گیری مطرح است می‌شود. از طرفی تکنولوژی نظامی که یکی از اساسی‌ترین تعیین‌های تصمیم‌گیری‌های سیاسی از یک طرف و کارآئی نظامی یک ارتش از طرف دیگر مطرح بوده و هست از کیفیت گسترده و حجیم و ناکارآ به کیفیت جمع و جورتر و ریزتر و کارآتر (بعلت دارا بودن مغزهای الکترونیکی که مجهز به قدرت حافظه و اطلاعات بوده و در نقاط مختلف تصمیم‌گیری قادر به عمل متناسب است) مهمترین ویژگی این تکنولوژی نظامی نیاز به مجموعه اطلاعاتی و مخابراتی دقیق از یک طرف و قدرت تخریب هدفدار یا دقت بسیار بالاست که فقط به آن جایی آسیب می‌رساند که باید برساند یعنی حجم تخریب کم ولی دقت آسیب‌رسانی بسیار بالای این تکنولوژی که با استفاده از الکترونیک و تکنولوژی کامپیوتر (نرم افزار و سخت افزار)، علم روباتها ROBOTICS و زبان‌شناسی محاسباتی COMPUTATIONAL LINGUISTICS هوش مصنوعی ARTIFICIAL INTELLIGENCE صورت پذیرفته است کل تئوری بازدارندگی هستهای یا NUCLEAR DETERRENCE که بمدت چهل سال مانع از بروز جنگ جهانی شده است مهجور و خالی از بهره نموده است. بشر از نظر روانی از طرفی می‌خواهد بجنگد، لیکن از طرف دیگر تسلیحات هستهای که قدرت تخریبی فوق العاده‌ای که بکار برنده را نیز از بین خواهد برد SELF-DIRECTIVE دارند مانع اصلی وقوع یک جنگ تمام عیار را داشته و جنگهایی را هم که ابر قدرتهای دارنده تسلیحات استراتژیک و هستهای در خارج از مرزهای خود تحریک و صورت می‌دهند برآورنده نیازهای شیطانی - روانی آنان نیست، لذا بطرف نقطهای می‌روند که بتوانند در برخی جنگهای محدود شرکت کنند و تسلیحات متعارف (غیر هستهای) که هم بتواند مصرف تکامل تکنولوژی پیشرفته را داشته و هم بتواند در محدودهای باریکی تعیین‌کننده باشد روی می‌آورد. ناگزیر باید این نکته

ایجاد مرکز مطالعات استراتژیک، بین‌المللی و آینده‌نگرانه و نقد و بررسی موضوعات از نقطه نظر مدیریت
Center for International, Strategic
and Futuristic Management Studies

۱-۸- تنظیم و ارائه آثار و تحقیقاتی در زمینه
الگوهای متدولوژیک تحلیل‌ها و یا مطالعات استراتژیک

METHODOLOGIES OF STRATEGIC STUDIES AND
ANALYSIS

انواع متدهای مطالعات و تجزیه و تحلیل‌های استراتژیک که خود جهت‌گیریهای تحقیقاتی جامعه در هر بعد را می‌تواند روشن سازد از اهم مطالبی است که در این بخش باید بدان پرداخته شود (اجتماعی - سیاسی - اقتصادی - فرهنگی و مدیریت).

۲-۸- مطالعات، بررسیها و تجزیه و تحلیل‌های اساسی در مورد روند تکنولوژی، آینده تحول تکنولوژی کیفیت و ساختار تکنولوژی پیشرفته. انتقال تکنولوژی و مدل‌های مربوط به آن، بکارگیری الگوی مناسب توسعه و توسعه صنعتی و صنعتی شدن کشور با توجه به ساختار روانی ایدئولوژیکی و جامعه، از اهم مطالبی است که در این بخش صورت خواهد گرفت.

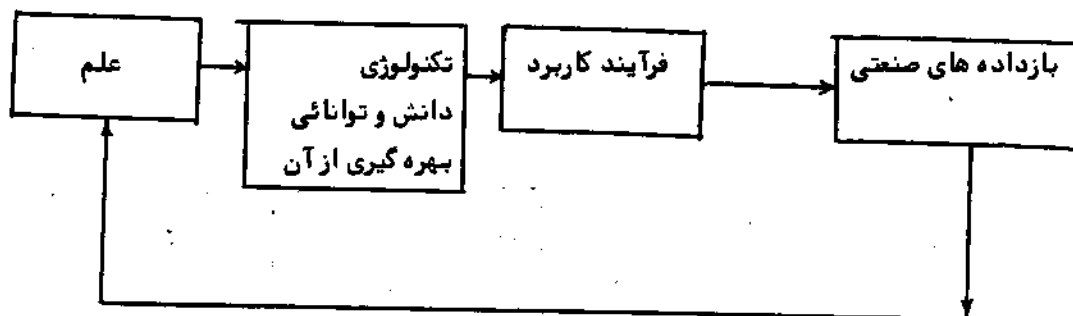
۳-۸- بررسی مدیریت و علم آن بعنوان یک عنصر استراتژیک دو تصمیمات بهینه و بهنگام و در هدایت اصولی امور و توجه اساسی بدین نکته که مدیریت بعنوان یک علم باید مورد توجه و امان نظر قرار گرفته و هم چنین جزء لاینفک و همراه سایر جریانات همواره باید حضور داشته باشد.

۴-۸- یک نمونه از بکارگیری نظرات مدیریتی با استفاده از تحلیل‌های استراتژیک:

در دنیای امروز، مشاهده می‌کنیم که روند تکنولوژی از درشت به ریز و از کنترل‌های نوع سیستم‌باز که در آن نقاط تصمیم‌گیری‌های تاکتیکی و استراتژیک به انسان واگذار می‌شد بسوی کنترل‌های نوع سیستم بسته که در آن نقاط تصمیم‌گیریهای تاکتیکی (بیشتر) و استراتژیک به ماشین واگذار

چگونه است. آیا می‌خواهیم صنعتی شویم، آیا ترکیب و ارائه مدل واحدی که در آن ارزشهای الهی نظام اسلامی تحقق خارجی و تجلی واقعی پیدا کند را توانسته‌ایم ترسیم نمائیم. آیا نظام آموزشی و پژوهشی کشور توان ارائه دانش لازم را در ابعاد کلان و کاربردی جهت هدایت مضامین جامعه بسوی صنعتی شدن را دارد و اگر ندارد اولویت برنامه ریزی آموزشی و پژوهشی و ترکیب این دو در ساختارهای سازمانی مختلف (دانشگاه ها، بخش خصوصی صنعت و پژوهش، موسسات آموزشی) که بنحوی به ارگانهای اجرائی وصل نشده‌اند، آموزش و پژوهش علوم تجربی، علوم کاربردی و علوم انسانی) چگونه باید باشد. اگر بتوانیم تکنولوژی را بعنوان معلومات، تکنیکها، روشهایی که بوسیله آن داده ها بر فرآیند تولید تبدیل به باز داده های خاصی شوند در آن صورت پایه اساسی تکنولوژی را باید علم دانست. یعنی کاربردهای قشری و لایمهای علم در قالب تکنولوژی است که باز داده هایی را در قالب صنعت، فرآورده های تجاری شده تکنولوژی، تمدن و غیره را به جهان دارنده آن علم عرضه می‌کند. ترسیم سیستم آن بصورت زیر در می‌آید.

بازخور پیوسته

۹-۱- تحقیق و بررسی در ایجاد یک سیستمی از تبادل تجاری بامخلوطی از پنج ارز عمده جهان (ین، دلار، پاوند، مارک و فرانک) و طرح شناسائی بازارهای کالاهای مختلف جهان جهت خرید ارزان قیمت و طرح تدوین فصول خرید و فروش مناسب کالاها در ابعاد بازارهای جهانی بعنوان مشاوره دینامیک با سازمانهای اقتصادی وابسته به دولت جهت بهینه و بهنگام کردن اطلاعات اقتصادی - صنعتی و تجاری دولت.

اساسی را ذکر کرد که در یک چنین ساختاری نظامی - جنگی برنده جنگهای تاکتیکی آن طرفی است که اولاً " از مجموعه ژئواستراتژیک خوبی برخوردار بوده ثانیاً " دارای جمعیت کثیر باشد. اگر این مقدمه درست باشد و یک کشور جهان سومی ایدئولوژیک بخواهد برنامه ریزیهای استراتژیک - نظامی برای خود داشته باشد آیا باید الگوهای تجربی غرب را اتخاذ کرده و بکار گیرد و سرمایه های هنگفت و طاقت فرسائی را بابت تسلیحات استراتژیک - هستهای بپردازد و یا براساس نیروی انسانی بیشتر آماده و سرمایه گذاری بر روی تسلیحات متعارف عمل کند. در حالیکه بسیج که بعنوان ارزانتترین و کیفی ترین ارتش می‌تواند مطرح شود و همواره پیروزی را به همراه ایدئولوژی دارد اگر دقیقاً " روند تکنولوژی و ساختارهای تکنولوژیکی آینده را بتوانیم پیش بینی و ترسیم نمائیم قهراً " تحلیل استراتژیک خاصی نسبت به برنامه ریزی خواهیم داشت. بنابراین لزوم فعالیت چنین مرکز مطالعات استراتژیک در دانشکده مدیریت دانشگاه تهران بسیار ضروری به نظر می‌رسد. هم اکنون سیاست استراتژیک صنعتی شدن کشور

نمودار فوق نشان دهنده اولویت و اهمیت علم را بعنوان اولین سنگ بنائی که بیشترین سرمایه گذاری را باید در آن محدود مانجام داد می‌باشد. و اینها و مطالب عمده دیگر صرفاً " در سایه مطالعات استراتژیک حاصل می‌شود.

مبحث شماره ۹

طراحی کلی و تئوریک از سیستم بازرگانی خارجی با توجه به شناخت شناسی سیستمها

۹-۲- تلفیق سیستمیک از زیر مجموعه های اقتصاد دولتی - تعاونی و خصوصی و تعیین درجه حضور و وسعت هزیک در ساختار اقتصادی کشور از یک طرف و ساختارهای اقتصادی ریزتر از طرف دیگر با در نظر گرفتن ویژگیهای آموزشی و بهبود سازمانی در هر یک از این مقولات و ساختار ایدئولوژیک - اجتماعی کشور .

۹-۳- بررسی اهمیت و اعتبار مدیریت در تنظیم امور اقتصادی کشور و نظارت بر حسن اجرای پروژه های اقتصادی جهت آرایش جدیدی از واقعتهای اقتصادی بگونهای که بتوان عدالت اقتصادی اسلام را در مجموعه آن ایجاد کرد .

مبحث شماره ۱۰

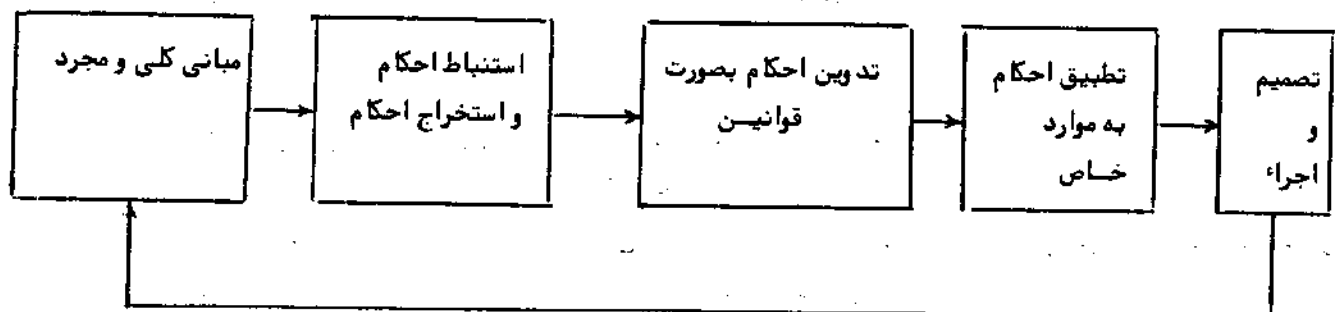
طرح و تنظیم فرضیه سازهی تحقیقاتی در هر یک از دروس مدیریت با در نظر گرفتن متدهای بررسی قیاسی - استقرائی و سیستمیک و ایجاد یک شبکه هماهنگ شناختی از علم و معرفت مدیریتی

۱۰-۱- تدوین فرضیه تحقیقاتی (نظری و میدانی) برای هر یک از دروس مدیریت از اهم مطالب بوده و هر سال منتهاالیه حاشیه تحقیقاتی هر یک از دروس نسبت به سال قبل باید در افق جلوتری سیر کند .

۱۰-۲- کلیه دروس مدیریت را بدو بخش عمده می توان تقسیم کرد . دروسی که بطور مستقیم به عنوان دانش و معرفت مدیریتی تلقی می شوند و گروه دیگری از دروس که متعلق به سایر موضوعات بوده لیکن ، بعنوان ضرورت جزء ملزومات دانش مدیریتی تلقی میشوند طبیعی است که در مورد دروسی که مستقیماً با دانش مدیریت در رابطه اند دامنه تحقیق و پژوهش در مجموعه مدیریت و تئوریهای مختلف آن بسیار گسترده و فراوان است . آنچه که در این مقطع بیشتر مطرح است آنست که دروسی که بطور مستقیم با معرفت مدیریتی ارتباطی ندارند در تعامل یا دانش مدیریت چه نوع تاثیری برهمدیگر می توانند داشته باشند ، چه نوع کمکهای دانش مدیریت به آن دروس که ارتباط مستقیم با دانش مدیریت ندارند می توانند بعمل آورند . در این مجموعه سعی شده چند نمونه از تئوریهای تحقیقاتی که در خصوص دروس مختلف مدیریت مطرح است بررسی گردد .

برای نمونه به چند درس از دروس مدیریت میپردازیم .

۱۰-۳- حقوق مدنی در این درس گذشته از بحثی در زمینه معنی قانون و تفاوت آن با سایر مقررات ، قلمرو حکومت قانون در مکان و زمان باید بحث و بررسی در زمینه چگونگی تحقق خارجی و اجرای قانون نیز صورت پذیرد . و اگر مدل مراحل اجرا و تحقق خارجی قانون را بشکل زیر ترسیم نمائیم شکل (۱) را خواهیم داشت .

بازخورد پیوسته

مدل کلی و مراحل اجرا و تحقق خارجی قانون

محدوده مسائل و موارد حقوقی - قانونی بحث و بررسی میکند . تنها ارتباط غیر مستقیم آن با مدیر موضوع مدیریت اینست که اگر مدیری در جهت ایجاد سازمان و تشکیلات و یا تغییر ساختاری - کاری سازمانی خواست اقدامی صورت دهد باید به موارد ، تضییقات و محدودیتهای فرصتهای که حقوق مدنی برای او دارد یا در امتداد حرکت ایجاد خواهد کرد واقف باشد ، یعنی حقوق مدنی در حوزه ها و میدانهای عارضی

قهرا "در جامعه اسلامی جمهوری اسلامی ایران مدل فوق تنها تغییری که به خود میگیرد اینست که در جایگاه "مبانی کلی و مجرد" کتاب ، سنت ، احادیث و تفاسیر ائمه اظهر سلام الله علیهم اجمعین بعلاوه عقل و معرفت مشهون باوحی الهی و اجماع قرار میگیرد ، کلیه مفادی که در این درس برای دانشجویان مدیریت عرضه میشود هیچ ارتباط ارگانیک یا علت و معلولی مستقیم با مدیریت ندارد . این درس در

مدیریت تاثیر آنی میگذارد ، به خود علم مدیریت غنائی نمیبخشد . در مقابل مدیریت هم غنائی مستقیم به حقوق مدنی و یا سرعتی به تحقق خارجی آن نمیدهد و یا حداقل مورد بررسی قرار نمیگیرد و فقط مدیریت او را محتاطانه هشدار میدهیم که باید از موارد حقوقی مطلع باشد و فقط حقوق بعنوان یک عنصر محیط خارجی مدیریت محسوب میشود ، میخواهیم تحقیقی و یا تحقیقاتی بعمل آوریم که چگونه و با استفاده از کدام اصول ، مکتب ، تئوری ، فرضیات و مدلهای مدیریتی میتوانیم کمکهایی به حقوق بعمل آوریم که سرعت

سیر و دقت عمل را در هر یک از مراحل مدل مذکور بیشتر و افزونتر نمائیم . عناصر درگیر در ایجاد مدل مدیریتی در این زمینه کدامند .

از برادران ، متخصصین ، دست اندرکاران و متعهدین استدعا داریم که در این زمینه های پژوهشی ما را یاری فرمایند و از ارشادات خود دریغ نورزند .

والسلام علی من اتبع الهدی

